

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/127/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1518201493
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Krajčová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1518201493.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Michaela Krajčová a členovia senátu JUDr. Darina Kriváňová a JUDr. Natália Kolláriková, v spore žalobcu: Bytové družstvo Petržalka, IČO: 00 169 765, Budatínska 1, 851 01 Bratislava, proti žalovaným: 1. G.. X. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. 8, 851 XX W., právne zastúpená: P. Q. O., advokát so sídlom Černyševského 10, 851 01 Bratislava, 2. G.. U. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. 3, XXX XX W., právne zastúpený: JUDr. F., advokát so sídlom Detvianska 14, 831 06 Bratislava, o zaplatenie 111,63 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej v 1. rade proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV, č.k. B5-42C/10/2018-338 zo dňa 30. júla 2024, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Mestského súdu Bratislava IV, č.k. B5-42C/10/2018-338 zo dňa 30. júla 2024, p o t v r d z u j e.

II. Žalobcovi a žalovanému v 2. rade p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v 1. rade v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Bratislava IV rozsudkom č.k. B5-42C/10/2018-338 zo dňa 30. júla 2024 zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade povinnosťou zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 108,25 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a v časti 3,38 eur konanie zastavil (výrok II.). Návrh žalovanej v 1. rade na prerušenie konania zmietol (výrok III.) a priznal žalobcovi proti žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok IV.).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal proti žalovaným v 1. a 2. rade zaplatenia sumy 751,72 eur spolu s príslušenstvom z dôvodu neuhradenia nákladov za plnenia poskytované s užívaním a prevádzkou bytu, ktorého vlastníkom je žalobca, ktorý je postavený na parcele číslo XXXX-XXXX, so súpisným číslom XXXX, zapísaný na LV č. XXXX, katastrálne územie F., vedený Okresným úradom Bratislava. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaní neuhradili nedoplatok vo výške 751,72 eur za obdobie od 01.01.2016 do 31.12.2016, čo bol rozdiel medzi vzniknutými nákladmi a poukázanými úhradami s užívaním a prevádzkou bytu. Vyúčtovanie bolo žalovaným doručené dňa 10.06.2017.

3. Dňa 26.04.2018 zobral žalobca žalobu v časti istiny vo výške 751,72 eur späť a konanie žiadal v tejto časti zastaviť. Ako dôvod uviedol, že žalovaná v 1. rade po podaní žaloby dňa 20.04.2018 uhradila žalobcovi žalovanú sumu istiny vo výške 751,72 eur. Na žalobe v časti poplatku z omeškania, ktorý predstavuje sumu 111,63 eur a trov konania vo výške 45,00 eur žalobca naďalej trval.

4. Žalovaný v 2. rade uviedol, že on byt v súčasnej dobe neužíva a jediným užívateľom ako to tvrdí aj žalovaná v 1. rade je ona.

5. Žalovaná v 1. rade uviedla, že je 80% invalidnou dôchodkyňou a nedostatok peňazí pre ňu znamená fatálny rozmer a to nemožnosť dostupnosti úhrady liekov pre ňu životne dôležitých. Uviedla, že nie je spravodlivé rozhodnúť tak, že žalovaná v 1. rade je povinná platiť istinu, poplatok z omeškania, trovy za dlžoby spôsobené cielene, vedome úmyselne zo strany žalovaného v 2. rade.

6. Žalobca v replike doručenej súdu dňa 15.11.2018 uviedol, že uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/267/2015 zo dňa 23.08.2017 vo veci žalobcu: G. U. O. proti žalovanej: G.. X. O., o zrušenie nájmu spoločného užívania družstevného bytu, bol rozsudok Krajského súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Na základe uvedenej skutočnosti BD Petržalka až do definitívneho ukončenia sporu eviduje uvedených účastníkov ako spoločných nájomcov a členov predmetného bytu, ktorí sú v zmysle § 701 Občianskeho zákonníka povinní uhrádzať nedoplatky za predmetný byt spoločne a nerozdielne, teda majú postavenie solidárnych dlžníkov. Žalobca nemôže v žiadnom prípade akceptovať skutočnosť, že žalovaný v 2. rade neplatí nájom z dôvodu, že v byte nebýva a správanie žalovanej v 1. rade, ktorá uhrádza iba polovicu platieb. Tým, že žalovaní uhradili žalovanú istinu po podaní žaloby dňa 20.04.2018, uznali nárok žalobcu, ktorý si v zmysle § 697 Občianskeho zákonníka nárokoval aj zaplatenie poplatku z omeškania, ktorého výška je 0,5 promile za každý deň omeškania z dlžnej sumy v zmysle § 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

7. V danom konaní mal súd prvej inštancie z predložených listinných dôkazov preukázané, že žalobca ako vlastník bytu na základe Dohody o odovzdaní a prevzatí bytu zo dňa 03.12.1991, odovzdal dňom 01.12.1991 do užívania byt číslo XX, poschodie Q.. na Q. ulici č. X v W. v zmysle rozhodnutia o pridelení bytu členovi G.. X. O., pri spoločnom členstve manžela G.. U. O.. Spolu s užívateľmi v byte bývali aj príslušníci domácnosti a to: dcéra P. O., a syn P. O.. Rozsah práv a povinností spojených s užívaním bytu, ako aj s jeho údržbou určil Občiansky zákonník vyhláška č. 45/64 Zb, stanovy, domový a rokovací poriadok družstva. Žalovaní boli teda v žalovanom období nájomcovia bytu č. XX, nachádzajúceho sa v bytovom na Q.. poschodí v W. na Q. ulici č. X a nespĺnili si svoju povinnosť voči žalobcovi ako prenajímateľovi a vlastníkovi bytu, vyplývajúcu z Dohody, keď neuhradili vyúčtovanie nákladov za plnenia poskytované s užívaním bytu za obdobie od 01.01.2016 do 31.12.2016 vo výške 751,72 eur. Žalovaní si predmetnú povinnosť nespĺnili ani čiastočne. Vyúčtovanie nákladov bolo žalovaným doručené dňa 19.06.2017. Ceny služieb spojených s užívaním bytu sa dohodujú v súlade s cenovými predpismi a rozhodnutiami cenových orgánov, pri službách, na ktoré sa nevzťahuje cenová regulácia, sa prihliada na rozsah preukázateľných nákladov na počet členov domácnosti.

8. Z rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č.k. 40C33/2010-448 zo dňa 11.10.2012 súd prvej inštancie zistil, že napadnutým rozsudkom súd zrušil právo spoločného nájmu strán k družstevnému bytu č. XX na Q.. poschodí bytového domu v W., Q. ul. 8, s tým, že za ďalšieho nájomcu bytu určil žalovanú (v tomto konaní žalovanú v 1. rade) a žalobcovi (v tomto konaní žalovaný v 2. rade) uložil povinnosť vypratať predmetný byt do 15 dní po zabezpečení náhradného bytu. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 6. júna 2013, č.k. 9Co/596/2012-532 na odvolanie oboch strán rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 40C/33/2010 zmenil tak, že zrušil právo spoločného nájmu strán k družstevnému bytu a určil, že výlučným nájomcom bytu bude ako člen družstva žalobca. Žalovanej uložil povinnosť byt vypratať do pätnástich dní po zabezpečení náhradného bytu a rozhodol aj o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dôsledku dovolaní napadnutého rozsudku odvolacieho súdu č.k. 9Co/596/2012-532 žalovanou, svojím uznesením č.k. 6Cdo/267/2015 zo dňa 23.08.2017 rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 6. júna 2013 č.k. 9Co/596/2012 v spojení s opravným uznesením z 22. júla 2013 č.k. 9Co/596/2012 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozhodujúcou otázkou z hľadiska správneho právneho posúdenia veci bola otázka, u ktorej zo strán sú dané okolnosti odôvodňujúce určiť ju za výlučného nájomcu bytu a zároveň za ďalšieho člena družstva. Pre jej riešenie je určujúci výklad ustanovenia § 705 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

Následne po zrušení veci Najvyšším súdom SR, Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací preskúmal a prejednal vec v napadnutom rozsahu podľa § 380 ods. 1 CSP na odvolacom pojednávaní v zmysle § 385 ods. 1 CSP, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie vzhľadom na jednoznačný záver

vysslovený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/267/2015 zo dňa 23. augusta 2017 je potrebné ako vecne správny potvrdiť (rozhodnutie KS BA č.k. 9Co/229/2017-992 - č.I 110-115).

9. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 567 ods. 2, § 696 ods. 1 a 2 § 686 ods. 1 veta prvá, § 697, § 517 ods. 1 a 2, Občianskeho zákonníka a § 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

10. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, súd prvej inštancie považoval žalobu za dôvodnú, keď mal za preukázané, že žalovaní ako nájomcovia bytu v žalovanom období podľa žalobcom predloženej platobnej disciplíny neuhradili vyúčtovanie nákladov za plnenia poskytované s užívaním a prevádzkou predmetného bytu. Žalobca požadoval priznať aj poplatok z omeškania z ročného vyúčtovania, vo výške 0,5 promile zo sumy 751,72 eur odo dňa 26.06.2017 až do zaplatenia, ktorú následne vyčíslil vo výške 111,63 eur, ku dňu podania späťvzatia žaloby v časti sumy 751,72 eur na tunajší súd. Vzhľadom k tomu, že žalobca zobral časť žaloby vo výške istiny 751,72 eur späť ešte pred doručením žaloby žalovaným, s súd prvej inštancie nerozhoduje o zastavení konania v tejto časti.

Žalovaná na svoju obranu uvádzala, že dňa 29.03.2016 uhradila žalobcovi na účet sumu vo výške 77,99 eur, ktorú on ale nezarátal. Súd prvej inštancie však istil, že žalovaná nepredložila relevantný dôkaz o úhrade sumy 77,99 eur, na účet žalobcu, nakoľko v predloženej dôkazke (prefotená poštová poukážka zo dňa 29.03.2016) absentuje číslo účtu, na ktorý mal byť prevod finančných prostriedkov urobený a taktiež je uvedený nesprávny kód banky. Nakoľko sa jedná o poštový poukaz na účet, bez uvedenia účtu nebol možný prevod peňažných prostriedkov na účet žalobcu. Bolo povinnosťou žalovanej v 1. rade riadne uviesť číslo účtu, na ktorý mal byť prevod uskutočnený. Taktiež mala mať žalovaná snahu skontrolovať si jednotlivé platby, zvlášť s prihliadnutím na okolnosti, že mali spolu so žalovaným v 2. rade nedoplatky voči žalobcovi. Tvrdenia žalovanej v 1. rade, že žalobca si nezarátal platbu, sú pre súd prvej inštancie právne irelevantné. Žalobca uviedol a riadne vydokladoval preukázaním z výpisu z účtu za obdobie od 01.01.2015 do 12.03.2024 všetky platby, ktoré boli uhradené zo strany žalovaných. Súd prvej inštancie poukázal tiež na skutočnosť, že žalovaná v 1. rade tieto informácie o údajne nezarátanej platbe zo dňa 29.03.2016 oznámila súdu prvej inštancie až v roku 2023; žalovaná v 1. rade v tomto smere neuniesla dôkazné bremeno tvrdenia. Žalovaná nepreukázala zaplatenie sumy 77,99 eur, tak ako hovorí ust. § 567 ods. 2 OZ (peňažný dlh plnený prostredníctvom peňažného ústavu alebo prostredníctvom poštového podniku je splnený pripísaním sumy dlhu na účet veriteľa v peňažnom ústave alebo vyplatením sumy dlhu veriteľovi v hotovosti, ak osobitný zákon neustanovuje inak alebo ak sa veriteľ a dlžník písomne nedohodnú inak).

11. Vzhľadom k tomu, že žalobca zobral žalobu späť v časti týkajúcej sa istiny vo výške 751,72 eur dňa 26.04.2018, teda ešte pred doručením žaloby žalovaným, súd prvej inštancie konal o zvyšku nároku bez rozhodnutia o zastavení konania v tejto časti.

12. Žalobca dňa 04.10.2023 zobral návrh v časti o zaplatenie 3,38 eur späť a konanie žiadal v tejto časti zastaviť. Ako dôvod uviedol, že pri výpočte poplatku z omeškania došlo k chybe pri výpočte, ktorá nastala z dôvodu nečitateľného dátumu na doručenke, podpísanej splnomocnencom žalovanej v 1. rade, ktorý zásielku prevzal. Žalobca pri výpočte vychádzal z toho ako dátum prečítal, t.j. 10.06.2017, ale správny dátum bol 19.06.2017. Súd prvej inštancie konanie v časti 3,38 eur zastavil.

13. Nakoľko sa žalovaní s peňažným plnením istiny preukázateľne dostali do omeškania, súd prvej inštancie priznal žalobcovi príslušný poplatok z omeškania, stanovený v zmysle zákonných ustanovení vo výške 0,5 promile za každý deň omeškania z dlžnej sumy, najmenej však 0,83 eura za každý i začatý mesiac omeškania z nezaplatennej istiny vo výške 108,25 eur.

14. Žalovaná v 1. rade podala dňa 31.05.2024 návrh na prerušenie konania, z dôvodu, že na Mestskom súde Bratislava IV, prebieha konanie pod sp. zn. B5-56C/892/2015, ktorá vec je v súčasnosti na odvolacom konaní. V konaní B5-56C/892/2015 ide o zaplatenie sumy 711,45 eur s príslušenstvom. Žalovaná ako dôvod prerušenia konania uvádzala, že právoplatné rozhodnutie v konaní č.k. B5-56C/892/2015 bude mať podstatný význam pre rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto konaní. Súd prvej inštancie vyhodnotil návrh na prerušenie konania z dôvodu ďalšieho prebiehajúceho konania ako účelový, s prejednávanou vecou nesúvisiaci, nakoľko v konaní č.k. B5-56C/892/2015 ide o zaplatenie nájomného a nákladov za služby za obdobie roka 2013. Rozhodnutie súdu v konaní B5-56C/892/2015 o zaplatenie sumy dlžného nájomného, nemá žiadny význam pre rozhodnutie v tomto konaní, preto súd prvej inštancie návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

15. O náhrade trov konania strán sporu súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP. Žalobca mal vo veci plný úspech (v zmysle zásady procesného zavinenia zastavanie konania), preto mu súd priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu v zmysle § 255 ods. 1 CSP, a to s tým, že o výške náhrady trov v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalovaná v 1. rade z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f) a h) Civilného sporového poriadku.

V prvom rade namietala postup konajúceho súdu, ktorý napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že žalovaná v 1. rade je invalidná XX-ročná dôchodkyňa s mierou postihnutia 80%, tak zmenil termín pojednávania zo dňa 11.09.2024 na deň 30.07.2024, pričom konkrétne 30.07.2024 boli extrémne teploty, pri ktorých boli vydané výstrahy pred teplom. Nie je podstatné, či je pojednávacia miestnosť klimatizovaná alebo nie, ale je podstatná celková meteorologická situácia; žiadala podľa článku 13 odsek 1 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, aby jej boli poskytnuté procesné a veku primerané úpravy práv, s cieľom uľahčiť plnenie súdom stanovených úloh.

Ďalej namietala skutočnosť, že jej nebola doručená žaloba ako celok, pričom o doručovanie žaloby a ostatných listín opakovane žiadala. V prípade žalôb zákonná úprava výslovne upravuje povinnosť konajúceho súdu doručovať návrh ako aj späťvzatie žaloby alebo časti žaloby. Postup, ktorý odporuje zákonnému ustanoveniu je zároveň aj v rozpore s čl. 6 Dohovoru.

Súd prvej inštancie vo veci konal a rozhodoval tak, že prehliadal skutočnosť, že v danom prípade ide o tzv. spor s ochranou slabšej strany, konkrétne spotrebiteľský spor v zmysle § 290 CSP, pri ktorom mal súd pred prvým úkonom, tzv. osobitnú poučovaciu povinnosť v zmysle § 292 CSP. V prejednávanej veci sa tak zo strany súdu nikdy nestalo. Z priebehu celého konania vyplýva, že aj napriek upozorneniam zo strany žalovanej v 1. rade konajúci súd, stále nepovažoval tento spor za spotrebiteľský a v žiadnom prípade nepostupoval v súlade s ustanoveniami CSP na ochranu slabšej strany.

Uvedený spor je však spotrebiteľský spor, žalovaná v 1. rade je v daných súvislostiach spotrebiteľom, a preto konanie trpí závažnou vadou, keď prvoinštančný súd v zmysle ustanovenia § 290 CSP, pri ktorom mal podľa postupovať tiež podľa § 294 „osobitne ustanovenie o zmene žaloby“. Súd prvej inštancie závažne pochybil, keď nerešpektoval ustanovenia § 146 CSP. Späťvzatie žaloby v časti istiny vo výške 751,72 eur jej súd prvej inštancie nedoručil, vec prejednal a rozhodol bez toho, aby jej umožnil k podaniu žalobcu sa vyjadriť. Vzhľadom na všetky vyjadrenia v konaní muselo byť konajúcejmu súdu zrejmé, že nebude mať záujem na späťvzatí žaloby, keď namietala, že nájomné platí len sama a žalovaný v 2. rade naň vôbec neprispieva, čo má povahu vážneho dôvodu.

Zmenou návrhu je tiež čiastočné späťvzatie návrhu, ako vyplýva z rozhodnutia NS SR zo dňa 04.06.2015, sp. zn. 3Cdo/194/2014. Keďže v spotrebiteľských sporoch zmena žaloby nie je prístupná a žalobca žalobu zmenil čiastočným späťvzatím žaloby, a to opakovane, ako aj čo do zmeny uvedených rozhodných skutočností, napádané rozhodnutie súdu prvej inštancie je protizákonné, keď súd prvej inštancie v konaní pokračoval a rozhodol v prospech uznania všetkých stávajúcich žalobcových požiadaviek, hoci pri zohľadnení ustanovení a právnej praxe týkajúcich sa spotrebiteľských sporov, mal konanie v časti späťvzatia žaloby zastaviť a stávajúcu žalobu (zostávajúce požiadavky žalobcu, čo sa týka príslušenstva a trov konania) mal zamietnuť.

Žalobca od samotného začiatku vyvolania súdneho sporu odôvodňoval svoj žalobný nárok od tvrdenia 10.06.2017 ako dátumu, kedy bolo doručené vyúčtovanie nákladov za plnenia spojené s užívaním bytu za obdobie od 01.01.2016 do 31.12.2016. Doručenie vyúčtovania nákladov za plnenia spojené s užívaním bytu za obdobie od 01.01.2016 do 31.12.2016 medzi stranami sporné nebolo, avšak okamih jeho doručenia bol v priebehu sporu žalobcom upresnený na dátum 19.06.2017, čím svoj pôvodný žalobný návrh zmenil v takej časti, ktorá podstatným spôsobom môže vplývať na plynutie premlčania, a teda žalobca zmenil žalobu nielen čo do späťvzatia žaloby v časti istiny, ale aj čo do zmeny v uvedených rozhodných skutočností, dôležitých tiež pre riadny výpočet žalobou požadovaného príslušenstva žaloby a celkovej výšky trov konania, a teda ku zmene neprípustnej v spotrebiteľských sporoch. Tým, že žalobca žalobu zmenil, čo do kvality aj do kvantity, v spotrebiteľskom spore ide o žalobu novú, a keďže tak jednak urobil v spotrebiteľskom spore, kde de lege lata sa zmena žaloby nepripúšťa v prípade, ak na strane žalovaného vystupuje spotrebiteľ, teda slabšia sporová strana. Súčasný sporový procesný predpis totiž vylučuje možnosť zmeny žaloby voči žalovanému spotrebiteľovi absolútne, a tiež žalobca žalobu opätovne zmenil po 10.06.2020, resp. po 10.06.2021, urobil tak navyše aj po uplynutí premlčacej lehoty, preto ide o žalobu de facto novú, žalovaná vznáša námietku premlčania proti tejto novej žalobe žalovaného, pôvodná žaloba zo dňa 05.03.2018 doručená žalobcom súdu dňa 08.03.2018 bola o 751,72

eur s príslušenstvom, od ktorej sumy sa odvíjal aj výpočet výšky trov konania sudom, po prvej zmene žaloby zo dňa 24.04.2018, doručenej sudu žalobcom dňa 26.04.2018, táto bola o príslušenstvo vo výške 113,63 eur a trovy konania vo výške 45 eur (č.l. 23), zmenu žaloby z 26.04.2018 (č.l.23) kedy po uplynutí premlčacej lehoty žalobca túto predložil sudu dňa 26.10.2021 a doložil výpočet poplatkov z omeškania za obdobie od 26.06.2017 do 19.04.2018 vo výške 111,63 eur (č.l. 133). Žalobca žalobu opätovne zmenil - dňa 04.10.2023 v poradí ide už o tretí variant „žaloby“, keď svojim podaním žalobca opätovne zobral späť v časti sumu uplatňovaného príslušenstva, a nie „istiny“ ako nesprávne dôvodí súd prvej inštancie v napádanom rozhodnutí a to vo výške 3,38 eur a konanie o príslušenstvo a trovy žaloby žiadal v tejto časti zastaviť, nové obdobie výpočtu príslušenstva je teda vyvodzované nie od dátumu doručenia vyúčtovania odo dňa 10.06.2017, ale od dátumu jeho doručenia odo dňa 19.06.2017, vypočítané za obdobie od 05.07.2017 do 19.04.2018. Súd konanie v časti 3,38 eur zastavil a následne konanie viedol o sumu príslušenstva vo výške 108,25 eur a za obdobie od 05.07.2017 do 19.04.2018 (por. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.04.2022, sp. zn. 2Obdo/4/2021).

Žalovaná v 1. rade nie je pasívne vecne legitimovaná. V preskúvanom období od 01.01.2016 do 31.12.2016 nebola nositeľom hmotnoprávnej povinnosti voči žalobcovi, nositeľom tejto povinnosti bol iba žalovaný č. 2. Námietku nedostatku pasívnej legitimácie žalovaná č.1 pritom v priebehu konania opakovane vzniesla a to tak na pojednávaniach vo veci dňa 12.03.2024, 26.04.2023, 28.06.2022 ako aj vo svojich písomných podaniach doručených priamo súdu ešte dňa 11.11.2021, 12.03.2024 a ďalších. Žalovaná č. 1 nie je nositeľom subjektívnej povinnosti zaplatiť žalobcom uplatnený nárok s príslušenstvom, o ktorom sa v konaní rozhoduje, a to s ohľadom na rozsudok Krajského súdu v Bratislave 9Co/596/2012-532 zo dňa 06.06.2013 v spojení s opravným uznesením zo dňa 22.07.2013, ktorý sa stal právoplatný dňa 22.08.2013. Týmto rozsudkom krajský súd, ako súd odvolací zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že zrušil právo spoločného nájmu žalovaných k bytu č. R. na X p. bytového domu na ulici Q. X v W. s tým, že žalovaného 2./ určil za výlučného nájomcu bytu ako člena družstva.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave 9Co/596/2012-532 zo dňa 06.06.2013 bol právoplatný od 22.08.2013 až do 20.10.2017, kedy jej bolo doručené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 6Cdo/267/2015 zo dňa 23.08.2017 o jeho zrušení. Z uvedeného vyplýva, nebola nájomcom ako člen družstva, a preto nemá ani povinnosti nájomcu v súvislosti s nájmom v období právoplatnosti uvedeného rozsudku od 22.08.2013 až do 20.10.2017. V tejto súvislosti žalovaná č. 1 podporne poukazuje aj na odôvodnenie Uznesenia KS BA č. 6Co/44/2018-143 zo dňa 28.03.2018 o obnove konania, kde súd uvádza, že „dňom 20.10.2017...stratil rozsudok sudu prvej inštancie z 11.10.2012 č.k. 40C/33/10-448 v spojení s rozsudkom odvolacieho sudu z 22.07.2013 č.k. 9Co/596/2012-532 právoplatnosť...“

Súd prvej inštancie sa nevysporiadal ani s podaním týkajúcim sa prerušenia konania z dôvodu, že na Mestskom súde Bratislava IV, prebieha konanie pod sp. zn. B5-56C/892/2015, ktoré je v súčasnosti na odvolacom konaní. V konaní B5-56C/892/2015 ide o zaplatenie sumy 711,45 eur s príslušenstvom, avšak netýka sa obdobia roku 2013 ako nesprávne uvádza súd v napádanom rozhodnutí v bode 33. avšak obdobia od 01.01.2014 do 31.12.2014, keď právoplatné rozhodnutie v konaní B5-56C/892/2015 bude mať podstatný význam pre rozhodnutie súdu v konaní vo veci. Súd návrh na prerušenie konania z dôvodu ďalšieho prebiehajúceho konania nesprávne vyhodnotil ako účelový, s vecou nesúvisiaci, nakoľko v konaní B5-56C/892/2015 ide o zaplatenie nájomného a nákladov za služby za obdobie roka 2014 a od súm predchádzajúcich období, od ktorých preukázateľne závisí výpočet období nasledujúcich, ktorým rok 2016 nespochybniteľne je. Rozhodnutie súdu v konaní B5-56C/892/2015 o zaplatenie sumy dlžného nájomného, má preto zásadný význam pre rozhodnutie súdu v konaní veci, preto súd pochybil a porušil tiež zásady hospodárnosti súdneho konania keď návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

Súd prvej inštancie sa nevysporiadal so skutočnosťou, že žalovaná v 1. rade dňa 29.03.2016 uhradila žalobcovi na účet sumu vo výške 77,99 eur, ktorú on ale nezarátal. Súd prvej inštancie nesprávne zistil, že vraj nepredložila relevantný dôkaz o úhrade sumy 77,99 eur, na účet žalobcu, keď prefotenú poštovú poukážku zo dňa 29.03.2016, ktorá potvrdzovala jej úhradu v prospech žalobcu na pošte, nepovažoval za relevantný dôkaz (pričom originály poštových poukážok boli predložené k nahliadnutiu na pojednávaní). V danej súvislosti, tiež s poukazom, že ide o spotrebiteľský spor, žalovaná v 1. rade zastáva názor, že dôkazné bremeno riadne uniesla, keď niet iného spôsobu ako preukázať platbu ako riadne predloženie dôkazu, že sumu na pošte v prospech žalobcu uhradila, čo aj urobila, k bankovým údajom žalobcu žalovaná v 1. rade nemá prístup. Súd prvej inštancie neodôvodnene v spotrebiteľskom spore neakceptuje dôkaz úhrady - poštový poukaz potvrdený poštou o platbe vykonanej spotrebiteľom - žalovanou v 1. rade v prospech dodávateľa - žalobcu, keď v spotrebiteľskom spore dôkazné bremeno naopak neuniesol práve dodávateľ - žalobca, ktorý žiadnym dôkazom nepreukázal, že mu uvedená

suma od žalovanej č. 1 cestou pošty doručená nebola. V pochybnostiach má súd rozhodnúť v prospech spotrebiteľa (žalovanej č. 1) a nie v prospech dodávateľa (žalobcu).

17. Spomedzi hmotnoprávných dôvodov odvolania je potrebné zdôrazniť v nadväznosti na predchádzajúcu argumentáciu v súvislosti so späťvzatím žaloby predovšetkým skutočnosť, že žalovaná v 1. rade nesúhlasí a nesúhlasila so späťvzatím žaloby v časti istiny vo výške 751,72 eur, nakoľko pri splatení vymáhaného záväzku nekonala slobodne. Konala v tiesni, pod nátlakom, nedobrovoľne a musela uhradiť dlžobu za žalovaného v 2. rade pod hrozbou výpovede z nájmu a hrozbou zániku členstva v byte a taktiež konala z opatrnosti.

S poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka tento jej úkon spočívajúci v splatení čiastky požadovanej žalobou pod hrozbou vylúčenia z bytového družstva a straty bývania však nebol slobodným prejavom vôle a aj keď znamenal úhradu žalovanej istiny, v žiadnom prípade ho teda nemožno považovať za platný právny úkon. Z tohto dôvodu žalovaná v 1. rade so späťvzatím žaloby nesúhlasila, čo opakovane prezentovala aj na pojednávaníach vo veci a vo svojich podaniach a žiadala žalobu v celom rozsahu voči nej zamietnuť. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. So späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasila, nakoľko úhradu musela vykonať pod hrozbou výpovede z nájmu a zániku členstva v Bytovom družstve Petržalka, bez ktorého nie je možné, aby existovala platná nájomná zmluva medzi žalovanou v 1. rade a Bytovým družstvom Petržalka. Súd prvej inštancie sa s touto námietkou riadne nevysporiadal, žalobu v časti istiny zastavil. Žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade boli od 05.11.1983 manželmi. V prípade daného bytu od roku 1992 platila celú dobu nájomné/úhrady súvisiace s bytom len ona. Dňa 19.03.2007 nadobudol právoplatnosť rozsudok o rozvode. V konaní o rozvode nebol predmetom ich spoločný byt, preto nájomcami ostali obidvaja bývalí manželia. Od 01.06.2014 platila žalovaná v 1. rade polovicu nájmu, z dôvodu strachu z možnej straty strechy nad hlavou, z dôvodu opatrnosti, z dôvodu snahy zabrániť tomu, aby sa takýto stav, cielený konaním žalovaného v 2. rade naplnil. Bytové družstvo Petržalka chcelo v roku 2018 žalovanú v 1. rade vylúčiť z členstva a teda jej dať nezvratiteľnú výpoveď z nájmu, ktorú podmienilo úhradou plnení súvisiacich s užívaním bytu. Preto dňa 20.04.2018 uhradila celú dlžnú sumu aj za žalovaného v 2. rade. Nepravdivým je tvrdenie žalobcu, podľa ktorého „tým, že žalovaná v 1. rade uhradila žalobcovi po podaní žaloby dňa 20.04.2018 žalovanú istinu, tým žalovaní uznali nárok žalobcu, ktorý si v zmysle § 697 OZ nárokoval aj zaplatenie poplatku z omeškania“. V skutočnosti v Občianskom zákonníku absentuje právna úprava zodpovedajúca § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého ak dlžník plní čiastočne svoj záväzok, má toto plnenie účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno usudzovať na to, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku. Jej konanie, spočívajúce v splatení čiastky požadovanej žalobou pod hrozbou vylúčenia z bytového družstva a straty bývania nemožno vnímať ako právny úkon smerujúci k splneniu svojho záväzku (ktorý v tomto súdnom konaní viackrát rozporovala), pretože nebolo slobodným prejavom vôle a aj keď jeho vonkajším znakom bola úhrada žalovanej istiny, v žiadnom prípade tu nedošlo k súladu vôle a jej vonkajšieho prejavu, a teda nemožno ho považovať za platný právny úkon (§34 OZ, § 37 OZ).

Namieta aj procesný postup konajúceho súdu a s tým spojené porušenie ustanovení Civilného sporového poriadku spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie. Právo na spravodlivý proces je jedným zo základných ľudských práv a je garantované Ústavou SR, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Listinou základných práv a slobôd a tiež Chartou základných práv Európskej únie. Súd prvej inštancie rozhodol nepreskúmateľným spôsobom. Namiesto riadneho odôvodnenia rozhodnutia uvádza všeobecne, šablónovite odôvodnenie, rozhodnutie nedáva odpoveď na žiadne zasadne otázky, ktoré vystali a boli namietane v rámci konania. Tento spôsob odôvodnenia rozhodnutia porušuje § 220 CSP.

Na základe uvedeného, a rovnako aj s prihliadnutím na súdnu prax, tvrdí, že postupom súdu prvej inštancie došlo k podstatnému zmareniu jej práv žalovanej konaní a rozhodnutie trpí tzv. inou vadou.

Vzhľadom k vyššie uvedenému navrhuje, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a žalobu v celosti zamietol a zároveň jej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, prípadne, aby zrušil napadnutý rozsudok a žalobu voči nej zamietol a zároveň priznal žalovanej v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Alternatívne, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu voči žalovanej v 1. rade zamietne a zaviazne na úhradu žalovanej sumy a poplatku z omeškania a trov konania výlučne žalovaného v 2. rade a zároveň prizná žalovanej v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%; alternatívne, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a celú vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súdu prvej inštancie a zároveň priznal žalovanej v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

18. K odvolaniu žalovanej v 1. rade sa vyjadril žalobca, ktorý v prvom rade uviedol, že k zmene žaloby nedošlo, nakoľko § 294 CSP je potrebné si vykladať v spojitosti s § 140 CSP, v zmysle ktorého ku zmene žaloby dochádza len vtedy, keď sa návrhom na zmenu žaloby (i) rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo alebo (ii) sa uplatňuje podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe a (iii) za zmenu žaloby sa nepovažuje úkon žalobcu, ktorým mení uplatnený nárok, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Žalobca v konaní zobral späť žalobu v časti istiny a v tej časti žiadal konanie zastaviť. Trval však na žalobe v časti poplatku z omeškania a trov konania. Tieto nároky boli žalobcom uplatnené v pôvodne podanej žalobe.

Žalobca v konaní teda nežiadal o rozšírenie žaloby (právne naopak, svoj žalobný nárok znížil), neuplatňuje si iné právo, neuplatňuje si podstatnú zmenu alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe (§ 140 CSP).

Nakoľko k zmene žaloby z jeho strany nedošlo, späťvzatie žaloby a jeho ďalšie podania súvisiace s ponížením žalobného nároku nie sú považované za novú žalobu. Žalovaná v 1. rade si vyúčtovanie nákladov za plnenia spojené s užívaním bytu za obdobie 1.1.2016 do 31.12.2016 prevzala dňa 19.6.2017. Pôvodne sa žalobca domnieval, že si žalovaná v 1. rade prevzala vyúčtovanie za rok 2016 dňa 10.6.2017, vzhľadom na nečitateľný dátum na doručenke. Správny dátum jeho prevzatia bol v konaní neskôr preverený, a teda je to deň 19.6.2017. Na základe uvedeného bol neskôr súdu prvej inštancie zaslaný aj opravný prepočet poplatku z omeškania. Splatnosť nedoplatku z vyúčtovania 2016 je v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Žalovaná v 1. rade nedoplatok v uvedenej lehote neuhradila a tým sa dňom 5.7.2017 dostala do omeškania. Splatnosť dlhu titulom nedoplatku z vyúčtovania 2016 nastala teda dňom 4.7.2017. Žalobca si žalobou uplatnil právo na súde dňa 8.3.2018 a v konaní riadne pokračuje. K uplynutiu premĺčacej doby teda nedošlo.

Žalovaná v 1. rade spochybňuje svoju pasívnu vecnú legitimitáciu. Uvádza, že rozsudok Krajského súdu sp. zn. 9Co/596/2012 zo dňa 06.06.2013 (o zrušení práva spoločného nájmu účastníkov k bytu, s ustálením, že výlučným nájomcom bytu ako člen družstva je žalovaný v 2. rade) bol v rozhodnom období od 22.08.2013 až do 20.10.2017 právoplatný a žalobca ho mal rešpektovať. Žalovaná v 1. rade vo svojom odvolaní však uvádza, že jej dňa 27.10.2017 bolo doručené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č.k. 6Cdo/267/2015 zo dňa 23.08.2017 o zrušení rozsudku č. 9Co/596/2012. Rozsudok Najvyšší súd zrušil a toto zrušenie malo účinky ex tunc, t.j. ako keby predošlé rozhodnutie nikdy neexistovalo. Z toho dôvodu nie je už možné na toto rozhodnutie v tomto konaní prihliadať. Podľa § 217 ods. 1 CSP, veta prvá, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. V čase vyhlásenia rozsudku č.k. B5-42C/10/2018-338 dňa 30.07.2024, bola žalovaná v 1. rade pasívne legitimovaná.

Žalobca si preveril na bankovom účte všetky platby, týkajúce sa žalovanej v 1. rade, avšak platba vo výške 77,99 eur, údajne zaplatenú dňa 29.03.2016, nebola k uvedenému obdobiu pripísaná na bankový účet.

Žalobca zobral dňa 26.04.2018 v časti istiny 751,72 eur žalobu späť. Žalovaná v 1. rade so späťvzatím nesúhlasila. Žalobca poukazuje na znenie § 146 ods. 1 veta druhá a uvádza, že nemá vedomosť o tom, že by v konaní prebehlo predbežné prejednanie sporu, pričom prvé pojednávanie sa v tomto konaní konalo dňa 26.10.2021. Teda v tom prípade by súd nemal prihliadať na prípadný nesúhlas žalovaného. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca trvá v celom rozsahu na svojich vyjadreniach a navrhuje, aby odvolací súd rozsudok Mestského súdu Bratislava IV, č.k. B5-42C/10/2018-338 zo dňa 30.07.2024, ako vecne správny potvrdil.

19. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a § 378 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej v 1. rade nie je dôvodné.

20. Po oboznámení sa s obsahom spisu, odvolací súd nezistil v postupe súdu prvej inštancie z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie z hľadiska žalobcom uplatneného nároku a jeho výsledky aj náležite zhodnotil. Na skutkové zistenia aplikoval správne právne predpisy, z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil. V odôvodnení rozsudku sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie, a ktoré boli pre posúdenie veci a rozhodnutie podstatné. V rozhodnutí sa zaoberal tvrdeniami sporových strán, vyhodnotil, ktoré nimi tvrdené skutočnosti mal za preukázané, a ktoré nie, pričom všetky svoje závery riadne zdôvodnil. Súd prvej inštancie neporušil ani právo sporových strán na spravodlivý proces, nakoľko

v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť; naopak súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj dostatočne vyhodnotil. Rozhodnutie je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým súd prvej inštancie na základe týchto premis dospel, sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne, a aj spravodlivé.

21. S odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a konštatuje jeho správnosť (§ 387 ods. 2 CSP). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd, v nadväznosti na odvolacie námietky žalovanej v 1. rade, považuje za potrebné doplniť ešte nasledovné.

22. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal námietkou žalovanej v 1. rade, ktorá tvrdila, že súd prvej inštancie jej počas celého konania riadne nedoručil celú žalobu. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie žalovanej v 1. rade dňa 13.08.2018 spolu s platobným rozkazom riadne doručil žalobu spolu s jej všetkými prílohami a aj procesným poučením, čo vyplýva z priloženej doručky na č.l. 25 súdneho spisu. Vzhľadom na uvedené, považoval odvolací súd túto námietku žalovanej v 1. rade za nedôvodnú.

23. Ďalej žalovaná v 1. rade namietala postup konajúceho súdu, ktorý napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že žalovaná v 1. rade je invalidná XX-ročná dôchodkyňa s mierou postihnutia 80%, zmenil termín pojednávania zo dňa 11.09.2024 na deň 30.07.2024. Žalovaná v 1. rade žiadala podľa článku 13 odsek 1 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, aby jej boli poskytnuté procesné a veku primerané úpravy práv s cieľom uľahčiť plnenie súdom stanovených úloh.

24. Odvolací súd považuje aj túto odvolaciu námietku za nedôvodnú, v prejednávanej veci na odročenie pojednávania nariadeného na deň 30.07.2024 neexistoval žiaden dôležitý dôvod na strane žalovanej v 1. rade, ani na strane jej právneho zástupcu a navyše žiadosť o odročenie pojednávania nebola súdu prvej inštancie doručená včas

25. Podľa § 183 ods. 1 Civilného sporového poriadku sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

26. Podľa § 183 ods. 2 Civilného sporového poriadku od advokáta možno okrem dôvodov, ktoré nastali krátko pred pojednávaním a okrem prípadu, ak advokát súdu preukáže, že strana, ktorú zastupuje, odôvodnene trvá na osobnom zastúpení týmto advokátom, vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal zastúpiť iným advokátom.

27. Podľa § 183 ods. 3 Civilného sporového poriadku strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať.

28. Platné procesné právo vyžaduje pre odročenie pojednávania na návrh strany sporu kumulatívne (súčasne) splnenie dvoch podmienok, z ktorých prvou je existencia dôležitého dôvodu brániaceho strane alebo jej zástupcovi v dostavení sa na pojednávanie a druhou nemožnosť od osoby, na strane ktorej prekážka účasti na pojednávaní nastala, spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechala zastúpiť. Ak prekážka účasti na pojednávaní, majúca pôvod napr. v nepriaznivom zdravotnom stave alebo v potrebe návštevy lekára nastane u strany, možno od nej podľa zákonnej úpravy platnej a účinnej aj v čase vykonania rozhodného pojednávania vždy spravodlivo žiadať zastúpenie inou osobou, to sa však netýka prvého pojednávania (keďže z ustanovenia § 183 ods. 2 vety druhej CSP. <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-160/2015>> celkom jednoznačne vyplýva, že na to, aby mohlo dôjsť k jeho uplatneniu, musí tu ísť o „ďalšie“ - čiže iné než prvé - pojednávanie) a to za situácie, že prinajmenšom raz už pojednávanie z rovnakého dôvodu odročené bolo a ide tu tak buď o stav dlhšie trvajúcich zdravotných obtiaží žiadateľa odročenia a/alebo iný stav robenia ním procesných obštrukcií, oboje však za existencie povinnosti súdu postarať sa i v zmysle článkov 17 a 5 Základných princípov CSP <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-160/2015>> o čo najrýchlejšie a najhospodárnejšie prejednanie a rozhodnutie veci, s potrebou sankcionovania všetkých pokusov o zjavné zneužívanie práva či spôsobovanie nedôvodných prietahov v konaní).

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie nariadil termín pojednávania na deň 26.10.2021, žalovaná v 1. rade požiadala o odročenie pojednávania, nakoľko sa v danom čase bude nachádzať mimo Bratislavy z dôvodu podstúpenia liečby. Súd prvej inštancie žalovanú vyzval, aby obratom predložila lekárske potvrdenie, ktoré uviedla v žiadosti. Žalovaná v 1. rade na výzvu súdu nereagovala, napriek tomu súd prvej inštancie pojednávanie odročil.

Následne, pokiaľ ide o pojednávanie nariadené na termín 07.02.2023, žalovaná v 1. rade požiadala o odročenie z dôvodu jej práceneschopnosti. Súd prvej inštancie akceptoval žiadosť žalovanej v 1. rade a pojednávanie nariadil na termín 26.04.2023, pojednávanie sa uskutočnilo za prítomnosti žalobcu, žalovanej v 1. rade a jej právneho zástupcu a bolo odročené na termín 21.06.2023. Žalovaná v 1. rade cestou právneho zástupcu požiadala opätovne o jeho odročenie z dôvodu jej zdravotnej nespôsobilosti, súd prvej inštancie vyzval žalovanú v 1. rade na predloženie dokladu o jej zdravotnej nespôsobilosti, na čo jej právny zástupca predložil potvrdenie Sociálnej poisťovne zo dňa 26.05.2017 o tom, že žalovaná v 1. rade bola Sociálnou poisťovňou uznaná za invalidnú s poklesom zárobkovej činnosti na 80%. Pojednávanie sa neuskutočnilo z dôvodu nahlásenia bomby. Ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo dňa 12.03.2024, keďže na pojednávaní bol predložený dôkazný materiál, súd pojednávanie odročil na termín 22.05.2024. Právny zástupca žalovanej v 1. rade dňa 17.05.2024 požiadal o odročenie pojednávania, nakoľko mal za to, že z posledného pojednávania vyplynulo, že neboli doručované všetky potrebné písomnosti a on má za to, že pokiaľ sa tento nedostatok neodstráni, tak pokračovanie v konaní nemá právny základ, okrem toho žalobca zobral návrh čiastočne späť, o čom však súd prvej inštancie nerozhodol. Následne dňa 17.05.2025 zaslal ďalšiu žiadosť o odročenie z dôvodu, že mu v účasti na pojednávaní bráni návšteva lekára s maloletým synom. Súd prvej inštancie na uvedené nereagoval. Dňa 20.05.2024 doručil právny zástupca žalovanej v 1. rade návrh na prerušenie konania. Súd prvej inštancie žiadosti právneho zástupcu žalovanej v 1. rade vyhovel a pojednávanie odročil na termín 11.09.2024, zároveň vyzval právneho zástupcu žalovanej na predloženie potvrdenia o absolvovali návštevy lekára s maloletým synom; právny zástupca žalovanej v 1. rade potvrdenie nedoložil.

Následne súd prvej inštancie dňa 09.07.2024 zmenil termín pojednávania a nariadil pojednávanie na termín 30.07.2024 o 10:00 hod., načo právny zástupca žalovanej v 1. rade dňa 29.07.2024 o 15:31 hod. požiadal o odročenie z dôvodu, že žalovanej v 1. rade bránia v účasti vysoké teploty a on má plánované zubné ošetrenia. Súd prvej inštancie oznámil dňa 30.07.2024 právnenému zástupcovi žalovanej v 1. rade, že ospravedlnenie neakceptuje, nakoľko žiadnym spôsobom nepreukázal, že by mal mať v daný deň ošetrenie u zubného lekára, pričom ani minulé pojednávanie nepredložil doklad o návšteve lekára a ani rovnako žalovaná v 1. rade nepredložila súdu potvrdenie o tom, že by mala mať zdravotné problémy v dôsledku vysokých teplôt a navyše v pojednávacej miestnosti je klimatizácia. Napriek uvedenému sa právny zástupca žalovanej v 1. rade a ani žalovaná v 1. rade pojednávania nezúčastnili; súd prvej inštancie na pojednávaní rozhodol vo veci v ich neprítomnosti.

Z vyššie opísaného priebehu konania je nesporné, že žalovaná v 1. rade opakovane žiadala súd prvej inštancie o odročenie pojednávania, pričom súd prvej inštancie jej žiadosti opakovane vyhovel a to aj napriek tomu, že nebola podložená potvrdením, z obsahu ktorého by vyplývalo, že žalovanej v 1. rade jej zdravotný stav neumožňuje účasť na pojednávaní. Je nesporné, a odvolací súd akceptuje tvrdenie žalovanej v 1. rade, že je potrebné zabezpečiť osobám so zdravotným znevýhodnením potrebné podmienky na to, aby mali zaručený prístup k spravodlivosti a mohli sa zúčastniť súdneho konania, avšak uvedené v žiadnom prípade nezabavuje tieto osoby (rovnako ako všetky osoby zúčastnené na súdnom konaní) povinnosti svoje dôvody riadne doložiť a preukázať. Pokiaľ teda žalovanej jej zdravotný stav účasť na pojednávaní neumožňoval, bola povinná túto skutočnosť súdu prvej inštancie aj preukázať a preložiť o tom potvrdenie (na preukázanie uvedených skutočností pritom nemôže v žiadnom prípade postačovať potvrdenie Sociálnej poisťovne o priznaní invalidity z roku 2017, z ktorého navyše ani súdu nemôže byť zrejmé, že by zdravotný stav žalovanej v 1. rade jej účasť na pojednávaní napr. pri vyšších teplotách neumožňoval). Navyše má odvolací súd za to, že táto žiadosť o odročenie pojednávania nebola doručená súdu prvej inštancie včas, a to s poukazom na ustanovenie § 183 CSP; nie je možné akceptovať žiadosť o odročenie pojednávania doručenú do podateľne súdu deň pred pojednávaním navyše až o 15:31 hod., bez preukázania jej dôvodnosti, keď navyše dôvody uvádzané žalovanou v 1. rade ako aj jej právnym zástupcom museli im byť známe už najneskôr v deň doručenia predvolania, keďže nešlo o náhle vzniknutý stav, ktorý by jej a jej právnenému zástupcovi bránil v účasti na pojednávaní. Platí, že ak právny zástupca alebo strana sporu nepreukáže existenciu takých objektívnych skutočností, ktoré by im bránilo zúčastniť sa konania pred súdom, nie je možné akceptovať žiadosť o odročenie pojednávania doručenú súdu v popoludňajších hodinách deň pred pojednávaním. Odvolací súd dodáva, že ani žalovaná v 1. rade a ani jej právny zástupca ani v odvolacom konaní nijakým spôsobom nepreukázali existenciu dôvodov na odročenie pojednávania v daný deň.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na to, že základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prieťahov podľa právnej úpravy je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-160/2015>>, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Odvolací súd uvádza, že za daného vyššie popísaného stavu, uvedeným postupom súdu prvej inštancie, keď neakceptoval žiadosť žalovanej v 1. rade o odročenie pojednávania, potom nedošlo k porušeniu procesných práv žalovanej v 1. rade. Žalovanej v 1. rade ani jej právnomu zástupcovi zjavne nič nebránilo reálne sa na pojednávaní zúčastniť a v plnom rozsahu realizovať svoje procesné práva a nimi uvádzaný dôvod na odročenie pojednávania nasvedčuje skôr absencii ich skutočného záujmu na prerokovaní a rozhodnutí veci v ich prítomnosti bez prieťahov, preto neakceptovanie dôvodov na odročenie pojednávania zo strany súdu prvej inštancie nemôže mať ani namietané ústavnoprávne dôsledky vo väzbe na čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny. Uplatnenie týchto (ničím nepreukázaných) dôvodov navyše v popoludňajších hodinách (o 15:30 hod.) jeden deň pred pojednávaním súdu prvej inštancie (o 9:00 hod.) nasvedčuje skôr obštrukčnému prístupu, než skutočnému záujmu odvolateľky o účasť na pojednávaní.

29. Odvolací súd sa nestotožnil ani s odvolacou námietkou žalovanej v 1. rade, že nie je v konaní pasívne vecne legitimovaná. Svoju odvoláciu argumentáciu žalovaná v 1. rade založila na tom, že v čase podania žaloby bol právoplatný rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 06.06.2013, č.k. 9Co/596/2012-532, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.07.2013, č.k. 9Co/596/2012-545, v zmysle ktorého bolo zrušené právo spoločného nájmu so žalovaným v 2. rade k predmetnému bytu s tým, že za výlučného nájomcu a člena družstva bol určený žalovaný v 2. rade a ona mala vypratať tento byt do 15 dní potom, ako jej žalovaný v 2. rade zabezpečí náhradný byt; rozsudok bol právoplatný v období od 22.08.2013 do 20.10.2017.

Odvolací súd poukazuje na to, že vecná legitímácia vyjadruje stav vyplývajúci z hmotného práva, ktorý v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie strany sporu v hmotnoprávnom vzťahu. Sporová strana, ktorá je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia, má aktívnu vecnú legitímáciu a strana sporu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, má pasívnu vecnú legitímáciu. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamietajú. Navyše to, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal (por. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

30. Je nesporné, čo v konaní uviedla a potvrdila aj žalovaná v 1. rade, že v predmetnom byte v rozhodnom období bývala (zápisnica z pojednávania z 28.06.2022, čl. 196), z bytu sa odsťahoval žalovaný v 2. rade (do bytu si chodí brať len veci), a tak bolo jej povinnosťou plniť si svoje povinnosti voči žalobcovi. Žalovaná v 1. rade nepreukázala, že by počas právoplatnosti uvedeného rozsudku Krajského súdu v Bratislave prestala byť členkou družstva a prestala byť užívať, a preto žalobca je povinný až do definitívneho ukončenia uvedeného sporu evidovať oboch žalovaných v zmysle Dohody o odovzdaní a prevzatí bytu ako spoločných nájomcov a členov bytového družstva, ktorí sú povinní v zmysle § 701 Občianskeho zákonníka uhrádzať nedoplatky za predmetný byt spoločne a nerozdielne. Ak teda žalovaná na základe Dohody o odovzdaní a prevzatí bytu ako členka bytového družstva pri spoločnom členstve so žalovaným v 2. rade predmetný byt v rozhodnom období užívala, bola povinná platiť za jeho užívanie úhrady spojené s užívaním bytu a taktiež aj prípadné vzniknuté nedoplatky, bez ohľadu na to, či bolo právoplatné a vykonateľné vyššie uvedené rozhodnutie krajského súdu. Predmetný rozsudok Krajského súdu v Bratislave bol navyše na základe podaného dovolania zo strany žalovanej v 1. rade zrušený a otázka, kto bude nájomcom predmetného bytu a členom družstva nebola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie právoplatne vyriešená.

Odvolací súd dodáva, že na uvedenom nemení nič ani to, že žalovaná v 1. rade uhradila žalovanú sumu aj za žalovaného v 2. rade, keďže v danom prípade ide na strane žalovaných o nerozlučné spoločenstvo, kedy majú povinnosť platiť úhrady za užívanie bytu spoločne a nerozdielne obaja nájomcovia.

31. Ďalej žalovaná v 1. rade tvrdila, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, nie je možné pripustiť späťvzatie časti žaloby, nakoľko takéto späťvzatie predstavuje zmenu žaloby a je v spotrebiteľských sporoch neprípustné, pričom opakovane namietala, že v prejednávanej veci má postavenie spotrebiteľa a ide o spor spotrebiteľský. Tieto odvolacie námietky považoval odvolací súd za nedôvodné.

32. Základnou podmienkou pre definovanie sporu ako spotrebiteľského je to, aby vyplýval, alebo súvisel so spotrebiteľskou zmluvou, teda zmluvou uzavretou medzi špecifickými subjektmi, a to medzi spotrebiteľom (fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti) a dodávateľom (fyzickou alebo právnickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti), a to bez ohľadu na to, ktorý subjekt má postavenie žalobcu a ktorý žalovaného.

33. V prejednávanej veci je nesporné, že žalovaná v 1. rade spoločne so žalovaným v 2. rade užívali predmetný byt na základe Dohody o odovzdaní a prevzatí bytu uzatvorenej medzi bytovým družstvom (žalobcom) a členom družstva (žalovanou v 1. rade) pri spoločnom členstve manžela - žalovaného v 2. rade uzatvorenej dňa 10.10.2000. Ide teda o zmluvu medzi družstvom a jeho členom.

Žalovaná spolu s manželom sa prevodom členských práv a povinností v konkrétnom bytovom družstve stala členom bytového družstva, a získala nájomnú zmluvu k tomuto bytu. Na uvedenom základe žalovaní získali právo byť užívať, ale zároveň aj povinnosť uhrádzať za predmetný byt náklady spojené s jeho užívaním. Základný vzťah medzi žalobcom ako družstvom a žalovanými ako členmi družstva je teda vzťahom obchodnoprávnym upraveným v ust. § 221 a nasl. Obchodného zákonníka a zároveň je vzťahom nájomným upraveným v § 685 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z uvedeného potom vyplýva, že žalobca nemá postavenie dodávateľa, ako to má na mysli Občiansky zákonník v ust. § 52 a nasl. ani zákon č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a žalovaní rovnako nemajú postavenie spotrebiteľov, na základe ktorého by bolo možné v danej veci aplikovať ustanovenia CSP upravujúce konanie v spotrebiteľských sporoch (§ 290 a nasl. CSP).

34. Rovnako sa odvolací súd nestotožnil s argumentáciou žalovanej v 1. rade uvedenou v jej odvolaní o tom, že jej nebolo doručené späťvzatie žaloby a nemohla sa k nemu vyjadriť, nakoľko sa k čiastočnému späťvzatiu žaloby opakovane vyjadрила tak písomne, ako aj na pojednávaní, keď potvrdila úhradu žalovanej sumy s tým, že ju zaplatila z dôvodu, že bola donútená zaplatiť dlh za žalovaného v 2. rade pod hrozbou straty bývania. Rovnako sa odvolací súd nestotožnil s námietkou žalovanej v 1. rade, že súd prvej inštancie nerozhodol o späťvzati v časti o zaplatenie istiny 751,72 eur.

35. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď v prípade späťvzatia žaloby žalobcom dňa 26.04.2018 v časti istiny 751,72 eur nerozhodol o zastavení konania a to s poukazom na ust. § 145 ods. 3 CSP. Rovnako právne postupoval súd prvej inštancie v prípade späťvzatia žaloby v časti o zaplatenie poplatku z omeškania vo výške 3,38 eur z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom, keď konanie zastavil, nakoľko dôvody nesúhlasu uvádzané žalovanou v 1. rade nepovažoval za tak vážne dôvody, pre ktoré by nemohol konanie v tejto časti zastaviť.

V tejto súvislosti odvolací súd predovšetkým uvádza, že späťvzatie žaloby nie je zmenou žaloby, hoci môže mať na konanie vplyv podobný ako zmena žaloby. Späťvzatie žaloby znamená, že žalobca „odstúpi“ od žaloby, čím sa konanie zastavuje, zatiaľ čo zmena žaloby sa týka úpravy žaloby samotnej, napríklad rozsahu uplatneného práva alebo tvrdených skutočností.

V spotrebiteľských sporoch sa právna povaha späťvzatia nelíši od iných sporových konaní, teda nejde o zmenu žaloby, ale o úkon, ktorý vedie v celku alebo čiastočne k zastaveniu konania (II. ÚS 594/2024, I. ÚS 252/2022).

Späťvzatie žaloby možno vo všeobecnosti definovať ako jednostranný procesný úkon, ktorým žalobca prejavuje svoju vôľu nepokračovať ďalej v konaní s úmyslom dosiahnuť jeho zastavenie bez meritórneho rozhodnutia. Žalobca týmto spôsobom voľne disponuje sporovým konaním ako celkom, prípadne niektorou jeho časťou. Súd je povinný dispozičný prejav vôle žalobcu rešpektovať a po späťvzati žaloby pokračuje v konaní tak, aby bolo toto konanie bez ďalšieho prejednávania veci zastavené, resp. sčasti zastavené. Výnimku z uvedeného pravidla predstavuje iba alternatíva, keď zastaveniu konania alebo jeho časti bráni kvalifikovaný nesúhlas žalovaného podľa § 146 ods. 1 CSP alebo absencia súhlasu žalovaného podľa § 146 ods. 2 CSP (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 534).

Zmena žaloby je upravená v § 139 až § 143 CSP, podľa ktorých sa za zmenu žaloby považuje návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo (kvantitatívna zmena); sa uplatňuje iné právo (kvalitatívna zmena); alebo sa podstatne menia alebo dopĺňajú rozhodujúce skutočnosti tvrdené v žalobe. Rozšírením uplatneného práva rozumieme taký návrh žalobcu, v zmysle ktorého - jednoducho povedané - požaduje viac, než pôvodne žaloval. Môže ísť napríklad o žalobu na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, kedy sa žalobca dozvie, že mu prislúcha väčšia časť nehnuteľnosti, než sa pôvodne domnieval, a v konaní pôvodnou žalobou uplatňoval.

Kvalitatívna zmena žaloby spočíva v uplatnení iného práva. Uplatnením iného práva sa však rozumie uplatnenie úplne iného nároku - teda dôjde k zmene petitu žaloby tak, že žalobca žiada niečo iné, ako žiadal v pôvodnej žalobe. Spravidla pôjde o situáciu, kedy tvrdený skutkový stav ostáva v zásade nezmenený, avšak žalobca sa domáha niečoho iného - napríklad peňažnej náhrady v konaní, v ktorom pôvodne žalobca žiadal vydanie veci, ak zistí, že medzičasom došlo k poškodeniu alebo zničeniu danej veci. Nie je však vylúčené, že súčasne so zmenou nároku dôjde aj k podstatnej zmene relevantného skutkového stavu. V takom prípade pôjde o kombináciu kvalitatívnej zmeny žaloby s podstatnou zmenou alebo doplnením rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

Nie každá zmena žaloby je zmenou žaloby podľa § 139 CSP. O zmenu žaloby nejde vtedy, ak žalobca mení nárok na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu (žaloba podľa § 137 písm. b) CSP). V praxi ide najčastejšie o konania o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo o vyporiadanie nárokov z neoprávnenej stavby.

Ochrana spotrebiteľa je nepochybne v konaní pred súdom posilnená taktiež normovaním nemožnosti zmeny žaloby. V zmysle § 294 CSP je zmena žaloby vylúčená v prípade, ak spotrebiteľ v spore vystupuje v pozícii žalovaného. Aj vo vzťahu k spotrebiteľovi sa však zmenou žaloby rozumie v zmysle ust. § 140 CSP len návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo a zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. K takémuto procesnému úkonu zo strany žalobcu však v konaní nedošlo.

36. V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že k prvému späťvzatiu žaloby zo strany žalobcu v časti celej istiny došlo dňa 26.04.2018, teda ešte pred vydaním platobného rozkazu, ktorý súd prvej inštancie vydal dňa 11.06.2018 a pred doručením žaloby žalovanej v 1. rade. K späťvzatiu žaloby došlo z dôvodu, že celú žalobou uplatnenú istinu uhradila práve žalovaná v 1. rade. Vo vydanom platobnom rozkaze č.k. 42C/101/2018-25 súd prvej inštancie zohľadnil túto skutočnosť, keď platobný rozkaz vydal na sumu 111,63 eur predstavujúcu poplatok z omeškania. V súlade s platnou právnou úpravou (§ 168 CSP) žalobca v štádiu pred predbežným prejednaním sporu alebo pred nariadením pojednávania (alebo aj v konaní vo veci do právoplatného rozhodnutia) môže zobrať žalobu späť. Žalobca toto právo využil pred prvým pojednávaním (ešte predtým ako súd prvej inštancie vo veci vydal platobný rozkaz). Tým, že sa tak stalo pred predbežným prejednaním sporu podľa § 168 CSP (alebo pred prvým pojednávaním), nebolo potrebné prihliadať na nesúhlas žalovanej v 1. rade. Práve naopak, bolo potrebné prihliadať len na v plnom rozsahu zachovaný dispozičný princíp na strane žalobcu. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď vyhodnotil túto otázku v prospech žalobcu, pretože bol toho názoru, že žalobca vzal žalobu späť skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie.

Rovnako správne postupoval súd prvej inštancie, keď zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 3,38 eur na základe späťvzatia žalobcu zo dňa 04.10.2023, ktorým zobral žalobu späť v časti uplatňovanej sumy vo výške 3,38 eur a konanie žiadal v tejto časti zastaviť. Ako dôvod žalobca uviedol, že pri výpočte poplatku z omeškania došlo k chybe pri výpočte, ktorá nastala z dôvodu nečitateľného dátumu na doručení, podpísanej splnomocnencom žalovanej v 1. rade, ktorý zásielku prevzal. Žalobca pri výpočte vychádzal z toho, ako dátum prečítal - 10.06.2017, ale správny dátum bol 19.06.2017. Žalovaná v 1. rade opätovne nesúhlasila so späťvzatím žaloby v tejto časti, pričom argumentovala tým, že späťvzatie žaloby predstavuje jej zmenu a je v spotrebiteľských sporoch neprípustné. Odvolací súd poukazuje na vyššie uvádzanú argumentáciu, v zmysle ktorej späťvzatie žaloby nie je jej zmenou, bez ohľadu na charakter sporu.

Vo vzťahu k rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR, na ktoré žalovaná v 1. rade v tejto súvislosti poukazovala sp. zn. 3Cdo/194/2014 odvolací súd uvádza, že v danom prípade išlo o odlišnú situáciu; z odôvodnenia predmetného rozhodnutia vyplýva, že cit.: „navrhovateľka vzala návrh späť čo do sumy 1.278,43 eur, odporca s čiastočným späťvzatím návrhu súhlasil, preto bolo správne rozhodnuté o zastavení konania o zaplatenie uvedenej sumy. Pochybením prvostupňového súdu bolo, že rozhodol o zmene návrhu (§ 95 OSP), i keď o zmenu návrhu nešlo, to však nemalo žiadny dopad na vecnú správnosť napadnutého

rozhodnutia. Je zrejmé, že predmetnom konania po čiastočnom späťvzati návrhu zostalo zaplatenie 18.540,69 eur. Správne bolo rozhodnuté aj o návrhu odporcu na rozhodnutie o trovách konania“.

Dovolač súd v danom prípade dospel k záveru, cit.: „Zmenou návrhu je tiež čiastočné späťvzatie návrhu, to však neznamená, že by súd mal rozhodovať podľa § 95 ods. 2 OSP Čiastočné späťvzatie návrhu je osobitným typom zmeny návrhu, pre ktorú zákon výslovne stanovuje odlišný procesný postup súdu (viď § 96 OSP). Pokiaľ to súd nerešpektuje a rozhodne tak o zmene návrhu, ako aj o čiastočnom zastavení konania, ide síce o procesne nesprávny postup, rozhodnutie pripúšťajúce zmenu návrhu ale nezakladá prekážku res iudicata vo vzťahu k rozhodnutiu o čiastočnom zastavení konania tak, ako to namieta odporca. Rozhodnutie o pripustení zmeny návrhu nie je rozhodnutím vo veci samej“.

Meritum tohto rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/194/2014 spočíva v odmietnutí dovolania odporcu proti uzneseniu odvolacieho súdu.

37. Odvolací súd sa taktiež nestotožnil s dôvodmi, pre ktoré žalovaná v 1. rade nesúhlasila so späťvzatím žaloby v časti istiny, keď tvrdila, že pri zaplatení žalovanej istiny žalobcovi nekonala slobodne a konala pod nátlakom. Žalovaná v 1. rade však v konaní ničím nepreukázala, že by pri úhrade žalovanej istiny, po podaní žaloby na súd, konala v tiesni, pod nátlakom, nedobrovoľne; teda, že by bola žalobcom alebo kýmkoľvek iným nútená k zaplateniu tejto sumy. Z uvedeného dôvodu potom nemožno tento jej úkon považovať za neplatný, tak ako to tvrdí v podanom odvolaní. Navyše nebolo možné žalovanej v 1. rade uveriť, že tak konala pod nátlakom a neslobodne, keď je zrejmé, že účelom jej konania, spočívajúceho v úhrade žalovanej istiny, bola predovšetkým snaha zostať nájomníčkou bytu a členkou bytového družstva, čo napokon preukazuje aj skutočnosť, že podala proti rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, ktorým bol určený za výlučného nájomcu a člena družstva žalovaný v 2. rade, dovolanie, pričom jej dovolaniu bolo vyhovené (rozsudok krajského súdu bol dovolacím súdom zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie).

38. Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj námietku žalovanej v 1. rade, že sa súd prvej inštancie nevyssporiadal so skutočnosťou, že žalovaná v 1. rade dňa 29.03.2016 uhradila žalobcovi na účet sumu vo výške 77,99 eur, ktorú on ale nezarátal. Súd prvej inštancie podľa odvolateľky nesprávne zistil, že nepredložila relevantný dôkaz o úhrade sumy 77,99 eur, na účet žalobcu, keď prefotenú poštovú poukážku zo dňa 29.03.2016, ktorá potvrdzovala jej úhradu v prospech žalobcu na pošte, nepovažoval za relevantný dôkaz. Opätovne poukázala na spotrebiteľský charakter sporu a namietala, že v pochybnostiach mal súd prvej inštancie rozhodnúť v prospech spotrebiteľa (žalovanej č. 1) a nie v prospech dodávateľa (žalobcu).

Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia v súvislosti s tvrdením žalovanej v 1. rade o zaplatení sumy 77,99 eur uviedol, že žalovaná skutočne v konaní nepredložila relevantný dôkaz o úhrade sumy 77,99 eur na účet žalobcu, nakoľko v predloženej dôkaz (prefotená poštová poukážka zo dňa 29.03.2016) absentuje číslo účtu, na ktorý mal byť prevod finančných prostriedkov vykonaný a taktiež je na nej uvedený nesprávny kód banky. Nakoľko sa jedná o poštový poukaz na účet príjemcu, bez uvedenia účtu nebol možný prevod peňažných prostriedkov na účet žalobcu. Bolo povinnosťou žalovanej 1. riadne uviesť číslo účtu, na ktorý mal byť prevod uskutočnený. Žalobca na druhej strane riadne vydokladoval preukázaním z výpisu z účtu za obdobie od 01.01.2015 do 12.03.2024 všetky platby, ktoré boli uhradené zo strany žalovaných. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správne záveru, že žalovaná v 1. rade v tomto smere neuniesla dôkazné bremeno tvrdenia. Žalovaná nepreukázala zaplatenie sumy 77,99 eur v zmysle ust. § 567 ods. 2 Občianskeho zákonníka (peňažný dlh plnený prostredníctvom peňažného ústavu alebo prostredníctvom poštového podniku je splnený pripísaním sumy dlhu na účet veriteľa v peňažnom ústave alebo vyplatením sumy dlhu veriteľovi v hotovosti, ak osobitný zákon neustanovuje inak alebo ak sa veriteľ a dlžník písomne nedohodnú inak). Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie. V danej veci nie je totiž možné požadovať od žalobcu, aby preukazoval v konaní, že predmetnú platbu mu žalovaná v 1. rade nezaplatila. Keď platí negatívna dôkazná teória a žalobca nemôže preukazovať negatívnu skutočnosť. Žalobca mohol (a aj preukázal) výpisom z účtu za rozhodné obdobie všetky platby, ktoré evidoval od žalovaných. Bolo teda povinnosťou žalovanej v 1. rade preukázať, že uvedenú platbu aj skutočne uhradila. Na preukázanie tejto skutočnosti však, ako správne uviedol súd prvej inštancie, nemôže slúžiť poštový poukaz na účet príjemcu, na ktorom absentuje uvedenie čísla účtu príjemcu a správne označenie banky žalobcu. Žalobkyni pritom bolo číslo účtu ako aj kód banky žalobcu známe, keď sama v konaní preukazovala vykonávanie úhrad poštovými poukazmi, na ktorých číslo účtu žalobcu a kód banky žalobcu boli riadne uvedené (č.l. 232-235 a č.l. 283-284). Na namietanej poštovej poukážke z 29.03.2016 však nie je vôbec uvedené číslo účtu žalobcu a ako kód banky je uvedené číslo: 1100080,

ktoré číslo zjavne nie kódom banky. Za tohto stavu dospel potom súd prvej inštancie k správneému záveru, že sa žalovanej v 1. rade v zmysle ust. § 567 ods. 2 Občianskeho zákonníka nepodarilo preukázať úhradu sumy 77,99 eur.

39. Žalovaná v 1. rade ďalej v podanom odvolaní namietala, že súd prvej inštancie si voči nej nesplnil poučovaciu povinnosť v zmysle § 295 CSP. Odvolací súd ani túto námietku nepovažoval za dôvodnú a v tejto súvislosti poukazuje na to, že súd prvej inštancie doručil žalovanej v 1. rade spolu so žalobou aj poučenie o procesných právach a povinnostiach. Následne v priebehu konania pred súdom prvej inštancie bola už žalovaná v 1. rade už zastúpená advokátom. V zmysle § 160 ods. 3 CSP všeobecne platí, že poučovacia povinnosť nie je daná v prípade, ak je strana zastúpená advokátom, právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, odborovou organizáciou alebo fyzickou osobou, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Podľa väčšinového názoru (por. SEDLAČKO, F. Rekodifikácia civilného procesného práva: Spory s ochranou slabšej strany. In Bulletin slovenskej advokácie. Bratislava: Slovenská advokátska komora, roč. 22, 2016, č. 12, s. 5.) nepredstavuje formálna kolízia § 160 a § 295 CSP zásadný problém. Ustanovenie § 292 CSP nemožno podľa odvolacieho súdu považovať za špeciálne k ust. § 160 ods. 3 CSP. Uvedené znamená, že všeobecné ust. § 160 CSP sa má aplikovať aj na spotrebiteľské spory, a teda „de facto“ to, že súd spotrebiteľa nemusí poučiť v prípade, ak je tento zastúpený advokátom. Uvedené závery potvrdzuje aj fakt, že žiadne ustanovenie Civilného sporového poriadku explicitne neukladá súdu povinnosť poučiť spotrebiteľa aj v prípade, keď je tento zastúpený.

40. Nedôvodné je aj tvrdenie žalovanej v 1. rade, že sa súd prvej inštancie sa nevysporiadal s jej podaním týkajúcim sa prerušenia konania zo dňa 20.05.2024 z dôvodu, že na Mestskom súde Bratislava IV, prebieha konanie pod sp. zn. B5-56C/892/2015, ktoré je v štádiu odvolacieho konania, pričom v konaní B5-56C/892/2015, ide o zaplatenie sumy 711,45 Eur s príslušenstvom, keď právoplatné rozhodnutie v konaní B5-56C/892/2015 bude mať podstatný význam pre rozhodnutie súdu v konaní vo veci. Podľa žalovanej v 1. rade konajúci súd návrh na prerušenie konania z dôvodu ďalšieho prebiehajúceho konania nesprávne vyhodnotil ako účelový, s vecou nesúvisiaci a konajúci súd pochybil a porušil tiež zásadu hospodárnosti súdneho konania keď návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

41. Odvolací súd však považuje postup súdu prvej inštancie, ktorým návrh na prerušenie konania zamietol za správny.

42. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

43. V zmysle uvedeného ustanovenia zákona súd môže (fakultatívne) prerušiť konanie, pokiaľ je vhodné v konaní dočasne nepokračovať vzhľadom na predbežnú otázku, ktorú pre svoje rozhodnutie môže síce posúdiť v prebiehajúcom konaní i sám, ale môže tiež vyčkať na jej posúdenie v inom konaní, pričom vyriešenie tejto predbežnej otázky v inom konaní môže mať význam pre jeho rozhodnutie. Ide teda o prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné, a preto súd konanie nemusí prerušiť, keď je len na úvahe konajúceho súdu, či túto procesnú možnosť využije, keďže nejde o jeho zákonnú povinnosť. Súd by mal najskôr zvážiť možnosť použitia iných vhodných opatrení a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť, pričom však vždy musí mať na zreteli požiadavku rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdom konaní a hospodárnosť konania, z hľadiska ktorých by malo prerušenie konania predstavovať skôr výnimku ako pravidlo.

44. Súd prvej inštancie však postupoval dôsledne podľa § 164 CSP, keď správne skúmal, či sú splnené zákonné predpoklady pre prerušenie konania, pričom dospel k správneému právneému záveru o nesplnení týchto predpokladov, nakoľko rozhodnutie prvoinstančného súdu v tomto spore nezávisí od posúdenia otázky riešenej v spore vedenom na Mestskom súde Bratislava IV, pod sp. zn. B5-56C/892/201, ktorého predmetom je nárok žalobcu na zaplatenie nedoplatkov žalovaných súvisiacich s nájmom družstevného bytu vo výške 711,45 eur za obdobie predchádzajúce obdobiu, za ktoré si žalobca uplatňuje nedoplatky v tomto konaní. Od posúdenia nároku žalobcu na zaplatenia istiny 711,45 eur s príslušenstvom totiž nezávisí posúdenie nároku žalobcu voči žalovaným v tomto spore. Preto, ak za daného stavu so zreteľom na všetky okolnosti veci, súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím konanie neprerušil, postupoval

správne, dôsledne pritom rešpektujúc požiadavku rýchlej a účinnej ochrany práv sporových strán a zásadu hospodárnosti konania.

45. Vo vzťahu k odvolateľkou uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd uvádza, že uvedený odvolací dôvod je úzko prepojený s porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a k jeho naplneniu by došlo, ak by súd prvej inštancie zasiahol do Ústavou, resp. Dohovorom garantovaných práv odvolateľa, čím by mu bolo znemožnené domáhať sa práva na súdnu ochranu prostriedkami, ktoré mu zákon (CSP) priznáva. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/1994). Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach NS SR tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom - ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. V danej veci nebola odvolacím súdom zistená v postupe súdu prvej inštancie pri prejednaní veci žiadna vada, ktorá by znemožnila odvolateľovi realizáciu jeho procesných práv a ktorá by mu zmarila možnosť aktívnej účasti na konaní.

46. Odvolací súd ďalej uvádza, že v súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia popísal obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlil, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdil, uviedol, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, a zároveň citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie sa vysporiadalo so všetkými podstatnými námietkami a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Odvolací súd v konaní ani nevzhladol taký nesprávny procesný postup, ktorý by bol spôsobilý znemožniť žalovanej ako sporovej strane, aby uplatňoval svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces; v prejednávanej veci o taký prípad nešlo.

47. Odvolací súd zdôrazňuje, že ako vyplýva aj z judikatúry ÚS SR, iba skutočnosť, že strana sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, IV. ÚS 372/2020, 1Cdo/213/2019, 2Cdo/190/2019, 3Cdo 168/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo57/2019, 6Cdo/33/2020, 7Cdo/308/2019, 8Cdo/152/2018).

48. Záverom odvolací súd považuje za potrebné poukázať na uznesenie NS SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5Cdo/218/2010, v zmysle ktorého: „Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).